

AUTOKLUB ČESKÉ REPUBLIKY

Opletalova 29, 110 00 Praha 1
tel. 602 363 032

e-mail: spicka@autoklub.cz, www.autoklub.cz

POKUTY PODLE PŘÍJMŮ ŘIDIČE?

VYJÁDRĚNÍ AUTOKLUBU ČR K NÁVRHŮM MINISTERSTVA DOPRAVY

Ministerstvo dopravy chce prosadit, aby se za dopravní přestupky platily pokuty podle příjmů řidičů. Konkrétně mají být řidiči rozděleni do tří pásem. V prvním by měli být lidé s měsíčním hrubým příjmem do 60 000 Kč; u nich by se pokuty za přestupky pohybovaly od 25 do 50 tisíc Kč. Řidičům v druhém pásmu, tj. těm, kteří mají měsíčně příjmy od 60 do 150 tisíc Kč, by měla hrozit pokuta 51 až 100 tisíc. Do třetího pásma by měli být zařazeni řidiči s příjmy většími než 150 tisíc Kč měsíčně, ti by za závažné přestupky měli platit 78 až 150 tisíc Kč.

Dalším hlediskem pro stanovování výše pokut by měl být hrubý roční příjem a roční daň řidiče – ty by se zjišťovaly z daňových přiznání, případně i hodnota vozidla, kterým byl přestupek spáchán.

Jako důvody těchto návrhů je uváděna nedostatečná účinnost bodového systému, a dále tvrzení, že velká část nejzávažnějších přestupků vzniká v autech s velkou kubaturou a že tato auta vlastní převážně bohatší jedinci, u nichž také roste riziko korupce ve vztahu k bodovému systému. Návrh by měl zabránit, aby se především dobře situovaní mladí řidiči v silničním provozu chovali agresivně.

Jako vzory ze zahraničí jsou uváděny finský a švýcarský model.

- + K návrhu Ministerstva dopravy je třeba připomenout, že průměrný hrubý plat v České republice nedosahuje ani 24 tisíc Kč měsíčně a že dvě třetiny zaměstnanců mají plat nižší než je tento průměr.
- + Ústava zaručuje rovnost občanů před zákonem. Proto je nepřijatelné vázat pokuty na výši příjmu pachatele – byla by tím založena výrazná nerovnost občanů před zákonem. (Zavedení tohoto principu nespravedlnosti by v podstatě bylo trestání občanů za to, že vydělávají více peněz.)
- + Policie nemůže vnikat lidem do soukromí a zjišťovat, jaké kdo má příjmy, jaký kdo má majetek. Správní orgány by neměly mít možnost prolomit daňové tajemství; problémem by byla i ochrana soukromí jiných osob, např. pokud jde o společné jmění manželů apod.

- ✚ U dopravního přestupku je především třeba zkoumat jeho nebezpečnost a podle toho odvozovat míru postihu, nikoli rozhodovat podle sociální situace toho, kdo jej spáchá.
- ✚ Dopravní přešupek není ekonomický delikt, jehož spácháním se lze obohatit. Spojitost s příjmy pachatele zde žádná není a zpětné odvozování výše pokut od něj tedy nemá logiku.
- ✚ Přijetí návrhu by nepochybně vedlo k nárůstu byrokracie; systém udělování a vybírání pokut by byl složitější a zdoluhavější. Dále by se prodloužila doba mezi spácháním přestupku a trestem.
- ✚ Finský ani švýcarský model nemůže v České republice fungovat. Ve Švýcarsku o výši pokut rozhodují soudy, a švýcarský soudní systém je na rozdíl od české justice velmi efektivní a výkonný. Ve Finsku jsou veřejně přístupná daňová přiznání, takže tamní policisté mohou jednoduše zjistit, jaké příjmy má přistižený řidič, a podle toho mu stanovit trest. Naše zákony toto neumožňují.
- ✚ **Není známo, proč by pokutování podle příjmů mělo být účinnější než bodový systém.**
- ✚ **Jestliže je bodový systém neúčinný, musí se zajistit, aby se stal účinným. To znamená systém upravit tak, aby přísněji bodově „hodnotil“ závažné, tedy nebezpečné přestupky; za přestupky méně závažné by se pak pouze ukládaly pokuty. Přitom je třeba využít zkušeností ze států, kde se bodový systém osvědčil.**
- ✚ **Pokud někdo páchá závažné dopravní přestupky a ohrožuje tak ostatní účastníky provozu, je třeba mu zabránit, aby je mohl páchat dál, tzn. odebrat mu řidičské oprávnění. Jakkoliv vysoká pokuta není řešením.**
- ✚ **Pro zvýšení účinnosti systému je nezbytně nutné vyřešit problematiku tzv. osoby blízké.**